

Z VĚDECKÉHO ŽIVOTA

Vznik vědecké společnosti

„The European Society for History of Law“

Karel Schelle, Jaromír Tauchen *

Z iniciativy brněnských právních historiků po řadě diskusí se spolupracovníky z řady evropských zemí byla na podzim roku 2009 vytvořena vědecká společnost *The European Society for History of Law*, která sdružuje všechny zájemce o právní historii.

Zakladatelé společnosti vycházeli z myšlenky, že právní dějiny jsou neodmyslitelně spojeny s obecnou historií, dějinami náboženství, regionálními dějinami, ale také například s hospodářskými dějinami. Jejich znalost přispívá k lepšímu pochopení procesů, které se udály v minulosti. Kodifikace dnes platné v Evropě jsou výsledkem dlouhého historického vývoje. Z toho důvodu je nezbytné podrobně studovat právě zdroje, z nichž současné platné právo vychází. Jde tedy o to, podrobně zmapovat historii právních odvětví v jednotlivých evropských státech, přičemž je nutné přihlédnout k tomu,

---

* Doc. JUDr. Karel Schelle, CSc., Katedra dějin státu a práva, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Brno,
JUDr. Bc. Jaromír Tauchen, Ph.D., LL.M. Eur. Integration (Dresden), Katedra dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy Univerzity, Brno, soudní tlumočnick.

jaké vlivy byly v tomto procesu rozhodující (vliv římského práva, přirozeného práva, významných kodifikací jakými byly francouzský Code Civil, německý občanský zákoník BGB či rakouský ABGB atd.).

Zkoumání historických pramenů by nemělo být chápáno „lineárně“ jen jako návrat ke kořenům, nýbrž interpretačně. Interpretace práva je dnes jádrem praktické právní činnosti vycházející z porozumění významu textu. Porozumění textu soudci, zákonodárci i ostatními aplikujícími subjekty si vyžaduje přesnou sémanticko-historickou analýzu, kterou poskytuje právě právní historie.

The European Society for History of Law umožňuje co nejširší zejména právnícké veřejnosti poznat v oblasti právní praxe historické souvislosti současné i budoucí právní úpravy jednotlivých institutů. Umožní právníkům v právní praxi zprostředkovat a přiblížit dobové názory na některé právní problémy a dnes již zapomenutou judikaturu.

Úkolem The European Society for History of Law je podporovat výzkum v oblasti právních dějin, romanistiky a dějin právního myšlení v různých evropských zemích. Předmět zájmu tedy tvoří:

- právní systémy a právní instituty,
- právní struktury,
- významné osobnosti právní historie, právní vědy a právního myšlení,
- římské právo,
- dějiny právního myšlení.

Na svých internetových stránkách zveřejňuje celou řadu významných právních pramenů z nejrůznějších ev-

ropských zemí, aby je zpřístupnila nejen právním historikům, nýbrž také široké veřejnosti na celém světě.

The European Society for History of Law hodlá organizovat pro své členy konference, přednášky, semináře, exkurze a společná setkání, na kterých jsou diskutovány aktuální otázky evropských právních dějin a které slouží jako platforma pro prezentaci vědeckých výsledků právních historiků z evropských států. K posledně jmenovanému významně přispívá rovněž i vydávání anglicky a německy psaného recenzovaného časopisu *Journal on European Legal History*, který za pomoci těchto dvou „univerzálních“ jazyků zprostředkovává poznatky z právní historie a romanistiky zájemcům z celého světa.

The European Society for History of Law sdružuje nejen osoby z akademického prostředí, nýbrž spolupracuje i s významnými osobnostmi z justice (především Ústavního soudu), státního zastupitelství, advokacie či veřejné správy, které výrazným způsobem přispívají k naplnění cílů sdružení.

The European Society for History of Law velmi úzce spolupracuje s katedrou dějin státu a práva Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. The European Society for History of Law vytváří platformu pro spolupráci mezi evropskými právními historiky a právně historickými pracovišti jak v oblasti publikační činnosti, tak i v možnosti setkávání se právních historiků. Svůj potenciál těží The European Society for History of Law právě ze skutečnosti, že je situovaná „ve středu Evropy“ a umožňuje tak vzájemně spojovat právní historiky a právněhistorickou vědu jak ze zemí bývalého východního bloku, tak i ze zemí západní Evropy.